

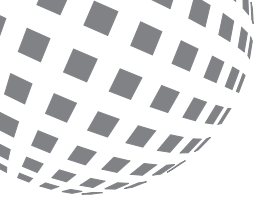
Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky

navazující magisterský studijní obor Regionální geografie

verze 2018/2019

Státní závěrečné zkoušky probíhají před zkušební komisí jmenovanou děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sestávají z obhajoby diplomové práce a z průřezového ověření znalostí a dovedností odpovídajících povinným předmětům studia. Toto ověření má podobu ústní zkoušky, okruhy otázek jsou obsahem následujících čtyř předmětů:

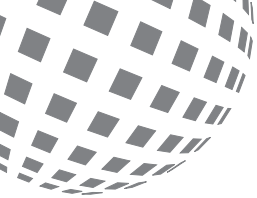
KGK/SZZTM	Teorie a metodologie regionální geografie
KGK/SZZPS	Řízení a plánování prostorových systémů
KGK/SZZRS	Regionální geografie a regiony světa
KGK/SZZER	Environmentální geografie a udržitelný rozvoj

KGG/SZZTM Teorie a metodologie regionální geografie

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

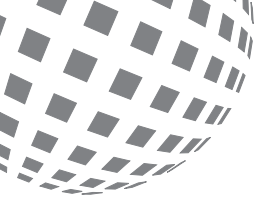
1. Koncept regionu v historii a současnosti (vývoj názorů, různé přístupy k regionům, různé pojetí a definice regionu, klasifikace regionů: odvětvová, metodologická, dle opakovatelnosti, formy).
2. Formální a funkční regiony (hierarchie, vnitřní struktura, příklady).
3. Speciální příklady funkčních regionů a jejich vlastnosti (nodální regiony, FUR, DUS, TTWA, LLMA, metropolitní regiony, administrativní regiony – pravidla pro konstrukci územně správního uspořádání).
4. Poloha a potenciál regionů, jejich tvar a kompaktnost.
5. Fyzickogeografické regionální taxonomie území dnešní ČR.
6. Humánně geografické regionální taxonomie území dnešní ČR před rokem 1990.
7. Humánně geografické regionální taxonomie území dnešní ČR po roce 1990 (charakteristika funkčního regionálního systému ČR); administrativní členění ČR.
8. Regionální taxonomie (východiska, cíle, požadavky, aspekty, obecný postup).
9. Matice v regionální taxonomii (matice atributů, interakční matice): základní vlastnosti a operace s maticemi.
10. Měření blízkosti základních prostorových jednotek ve formálních a ve funkčních úlohách; omezení souvislosti regionálních tříd.
11. Princip hierarchické tvorby formálních regionálních tříd (aglomerativní a divizivní metody).
12. Princip nehierarchické tvorby formálních regionálních tříd.
13. Grafové a numerické metody tvorby funkčních regionálních tříd.
14. Metody tvorby funkčních regionálních tříd založené na pravidlech.
15. Charakter a organizace prostoru, prostorová analýza a geografické myšlení, základní geografické objekty.
16. Čas v prostorové analýze: inovace a jejich difúze.
17. Specifika prostorových informací: typy geografických informací, jejich validita, sampling, statistická distribuce.
18. MAUP a ekologická chyba.
19. Metody redukce informací: principy faktorové analýzy a analýzy hlavních komponent; faktorová ekologie.
20. Základy analýzy v n -rozměrném prostoru: principy shlukové analýzy.
21. Body a síť: prostorová distribuce bodů, principy „point pattern analysis“; tvary a zatížení sítí, principy „network analysis“ (akcesibilita, konektivita, centralita a deviatilita sítí).
22. Prostorová distribuce informací: variabilita, koncentrace a principy jejich měření.
23. Prostorová kompozice: geografické sousedství a vzdálenost, geografické vážení.
24. Prostorová asociace informací; prostorová autokorelace; regresní analýza (principy měření, pouze obecně).

KGG/SZZPS Řízení a plánování prostorových systémů

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

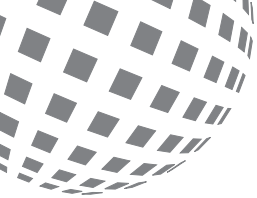
1. Urbanismus ve starověku: předantické město, řecké město, římské město a jejich plánování.
2. Urbanismus ve středověku: středověké městské lokace, makrostruktura a mikrostruktura středověkého města, příklady z Českých zemí, Praha.
3. Renesanční urbanismus: urbanistické teorie, mikrostruktura renesančního města, České země, renesanční Řím.
4. Barokní urbanismus: urbanistická praxe, mikrostruktura barokního města, barokní venkov a krajina, barokní Řím, Praha.
5. Urbanismus v 19. století: klasicistní urbanismus, urbanistické teorie, makrostruktura a mikrostruktura města, Paříž (Haussmann), Londýn (růst velkoměsta), New York (pravoúhlý rastr), Vídeň (Ringstrasse), Praha (asanace).
6. Urbanismus ve 20. století: teoretické přístupy mezi válkami, zahradní město, Praha, Hradec Králové; teoretické přístupy po 2. světové válce, obytné soubory, nová města, Praha a jiná města ČR.
7. Charakter urbanizace ve středověku, 19. století, 20. století; suburbanizace, deurbanizace, reurbanizace.
8. Průběh územního plánování v ČR, politika územního rozvoje a zásady územního rozvoje.
9. Územní plán obce (průběh), regulační plán a územní studie.
10. Územní rozhodnutí a územní souhlas, územně analytické podklady.
11. Základní pojmy: municipalita, municipální ekonomie, municipální politika, municipalita v Evropě.
12. Teorie lokalizace bydlení, formy zástavby ve městě.
13. Preference bydlení, sociální aglomerace ve městech.
14. Trh nemovitostí: specifika, fungování a zákonitosti.
15. Municipální finance: zdroje příjmů obcí, principy dělení financí z RUD.
16. Investice a výstavba měst: developři, veřejné vs. soukromé finance, PPP projekty.
17. Městský marketing: cíle a principy, cílové skupiny.
18. Udržitelný urbánní rozvoj: města jako hlavní oblasti spotřeby, parciální témata UUR.
19. Principy municipální politiky: komunální volební systémy, role lokálních lídrů (vybrané příklady z ČR).
20. Řízení „velkých“ měst ČR, příklad Olomouce.
21. Obecná regionální charakteristika transformačního procesu ČR po roce 1989.
22. Přímé zahraniční investice a jejich vliv na ekonomickou kondici regionů ČR.
23. Koncepce podpory rozvoje průmyslových zón v podmínkách socioekonomických změn regionů ČR.
24. Regionální diferenciaci rozvoje znalostní ekonomiky v ČR.
25. Socioekonomické změny vybraného regionu NUTS 2 po roce 1989.

KGG/SZZRS Regionální geografie a regiony světa

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Mezinárodní konflikty, jejich znaky a typy.
2. Konfliktní cyklus.
3. Způsoby řešení mezistátních a vnitrostátních konfliktů.
4. Mezinárodní organizace zapojené do řešení konfliktů.
5. Konflikty na Blízkém východě (se zaměřením na izraelsko-palestinský konflikt).
6. Konflikty na Blízkém východě (se zaměřením na radikální islamismus).
7. Konflikty na indickém subkontinentu.
8. Konflikty v Íránu a Iráku.
9. Konflikty na Kavkaze.
10. Konflikty v Africe.
11. Konflikty v Evropě.
12. Konflikty v Americe.
13. Vývoj poválečné Evropy a integrační procesy.
14. Základní smlouvy o Evropské unii – od vzniku Evropských společenství po současnost.
15. Orgány a instituce Evropské unie a Evropských společenství.
16. Jednotný vnitřní trh EU a měnová politika EU.
17. Rozpočet EU.
18. Společná zemědělská politika.
19. Společná obchodní politika a společná dopravní politika.
20. Koordinované politiky EU (kohezní, sociální, atd.).
21. Česká republika a přeshraniční spolupráce.
22. Euroregiony v ČR.
23. Lisabonská strategie.
24. Program pro reformovanou kohezní politiku (Barcova zpráva).

KGG/SZZER Environmentální geografie a udržitelný rozvoj

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Environmentální geografie – definice, podstata, environmentální historie lidstva, globální environmentální problémy.
2. Globální cykly a systémy.
3. Zemědělská produkce a její environmentální dopady.
4. Lidská společnost a land use.
5. Atmosférické prostředí a znečišťování ovzduší, environmentální dopady.
6. Hydrosférické prostředí a jeho znečišťování, environmentální dopady.
7. Půda, změny land use a environmentální dopady.
8. Energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, environmentální dopady.
9. Odpady, odpadové hospodářství a jejich environmentální rizika.
10. Životní prostředí a jeho management, metody výzkumu.
11. Udržitelný rozvoj – definice, principy, významné konference, východiska. Indikátory udržitelného rozvoje.
12. Aspekty udržitelného rozvoje – ekonomické a odvětvové (energetika, doprava, zemědělství).
13. Agenda 21, Rozvojové cíle tisíciletí (Millennium Development Goals), Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals).
14. Definice a typologie přírodních a technologických rizik, legislativní nástroje v preventivní ochraně území (územní plánování, finanční prostředky pro snižování rizik).
15. Meteorologická rizika a jejich environmentální důsledky.
16. Endogenní rizikové jevy (sopečná činnost, zemětřesení) a jejich environmentální důsledky.
17. Hydrologická rizika se zaměřením na povodňová rizika a jejich environmentální důsledky, ochrana území před povodňovým rizikem.
18. Fluviální a eolická eroze a jejich environmentální důsledky, protierozní ochrana.
19. Svahové procesy a jejich environmentální důsledky, ochranná opatření (zabezpečování sesuvů).
20. Krizové řízení extrémních přírodních procesů (katastrof) a systémy včasného varování.
21. Koncepce environmentální bezpečnosti.